

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Nr. L1/ 811

25 ianuarie 2017

Aprob,

Sorin Mihai Grindeanu
Prim-ministru

MEMORANDUM

Avizat: **Sevil Shhaideh, viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice și fondurilor europene**

Gabriel Petrea, ministrul consultării publice și dialogului social

De la: **Teodor-Viorel Meleşcanu, ministrul afacerilor externe**

Tema: **Măsuri privind diseminarea principiilor ce derivă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ce vizează neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva unui debitor public**

1. În hotărârea *Fundația Căminele de elevi ale bisericii reformate și Stanomirescu împotriva României* (ianuarie 2014), Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Curtea sau CEDO) a constatat existența unei **disfuncționalități structurale** cu privire la **neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva statului**, sugerând necesitatea luării unor măsuri legale și/sau administrative care să permită executarea, voluntară și rapidă, a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva unui debitor public.

2. În acest context, în ședința Guvernului României din data de 15 octombrie 2014, a fost aprobat Memorandumul cu tema *Executarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului ce vizează neexecutarea sau executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva unui debitor public*, prin care s-a constituit un grup de lucru, alcătuit din reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe (MAE) (care asigură secretariatul grupului), Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (în prezent, MDRAPFE), Ministerului Afacerilor Interne (MAI), Ministerului Finanțelor Publice (MFP), Ministerului Justiției (MJ) și Cancelariei Primului – ministru (în prezent Secretariatul General al Guvernului), cu scopul de a identifica măsurile de natură legislativă și/sau administrativă necesare pentru a se răspunde exigențelor CEDO în acest domeniu (Anexa nr. 1).

În plus, s-a instituit o sarcină de Guvern care a obligat toate ministerele să prezinte o situație generală cu privire la hotărârile judecătorești pronunțate în cursul anului 2012 împotriva lor și a tuturor structurilor aflate în subordonarea sau coordonarea lor, precum și împotriva instituțiilor descentralizate care funcționează în domeniul lor de activitate.

3. Pe baza informațiilor primite în îndeplinirea sarcinii de Guvern și raportat la principiile ce rezultă din jurisprudența CEDO, grupul de lucru și-a stabilit strategia și agenda de lucru. În esență, grupul și-a propus să analizeze posibilitatea eficientizării mecanismului actual de plată a obligațiilor pecuniare ale statului (O.G. nr.22/2002¹) și a cadrului legislativ execuțional, în vederea identificării soluțiilor (de natură administrativă, legislativă etc.) ce se impun.

De asemenea, grupul de lucru a considerat necesară **diseminarea cât mai largă a principiilor ce derivă din jurisprudența CEDO în acest domeniu și a descrierii cauzelor CEDO** – atât: cele în care s-a constatat încălcarea Convenției, cât și cele în care nu s-a constatat nicio astfel de încălcare (Anexa nr.2).

Pentru a se atinge scopul unei diseminări largi, dar și pentru a da mesajului o forță mai mare, grupul a estimat utilă instituirea unei **sarcini de Guvern** prin care să se stabilească **obligația diseminării documentelor cuprinse în Anexa nr. 2**, de către Secretariatul General al Guvernului către:

1. **ministere** - acestea vor avea sarcina să transmită documentele atât **departamentelor relevante din cadrul acestora, cât și tuturor structurilor aflate în subordonarea sau coordonarea lor și instituțiilor descentralizate care funcționează în domeniul lor de activitate** – agenții, autorități, comisii naționale, institute, oficii naționale, etc.)
2. **structurile ce formează Aparatul de lucru al Guvernului.**

S-a considerat că **autoritățile administrației publice locale** (consiliile locale și primari, precum și consiliile județene) trebuie incluse între destinatarii diseminării, având în vedere că în jurisprudența CEDO s-a ridicat problema neexecutării unor hotărâri judecătorești îndreptate împotriva lor. În acest caz, diseminarea se realizează de către MDRAPFE, care va transmite informațiile direct la consiliile județene, iar acestea le vor trimite la consiliile locale și primari.

S-a estimat utilă și diseminarea către **întreprinderile publice** (regii autonome sau societăți la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este asociat/acționar integral sau majoritar); sarcina aceasta va aparține reprezentanților statului în organele statutare ale acestora.

Scopul acestui demers vizează ca principiile stabilite de CEDO în acest domeniu și exemplele concrete ce se desprind din jurisprudența împotriva României să fie cunoscute în cea mai largă măsură de toate structurile aflate sub controlul statului.

Destinatarii diseminării vor avea **obligația de a afișa pe site principiile ce derivă din jurisprudența CEDO**, precum și **obligația de a include în programele de formare profesională a persoanelor care au competențe în domeniul executării hotărârilor judecătorești** (atunci când astfel de programe de formare există deja, chiar dacă au fost dedicate altor scopuri), informații legate de jurisprudența CEDO în acest domeniu.

4. Având în vedere cele de mai sus, în scopul respectării angajamentelor asumate de statul român privind executarea hotărârilor CEDO, **propunem instituirea de către Guvern, a unei sarcini prin care să se stabilească:**

- **obligația diseminării documentelor prevăzute în Anexa nr. 2**, potrivit indicațiilor precizate anterior;

¹ privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii

- obligația destinatarilor diseminării de a afișa pe paginile de internet principiile ce derivă din jurisprudența CEDO;
- obligația destinatarilor diseminării de a include în programele de formare profesională a persoanelor care au competențe în domeniul executării hotărârilor judecătorești (atunci când astfel de programe de formare există deja, chiar dacă au fost dedicate altor scopuri), informații legate de jurisprudența CEDO în acest domeniu;
- îndeplinirea obligației de afișare va fi monitorizată de către Ministerul Consultării Publice și Dialogului Social.